

І.В. Руденко, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ШЛЯХИ ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Впровадження сучасних технологій навчання у навчальний процес має бути ефективним. Можна окреслити такі критерії ефективності застосування сучасних технологій у навчанні:

1. Критерій пізнавальної активності – визначає рівень пізнавальної активності учасників навчального процесу.

2. Критерій мотивації – визначає інтерес та зацікавленість до отримання нової інформації, наскільки навчання орієнтоване на запити та потреби слухача.

3. Критерій активної інформативності – визначає, наскільки навчання сприяє осмисленню нової інформації, орієнтоване на її активне засвоєння, можливість співвіднесення нового знання з відомим, власним досвідом; відстеження власного розуміння.

4. Критерій активізації мислення – визначає, наскільки навчання спонукає до роздумів, систематизації, класифікації та узагальнення нової інформації, вироблення власного ставлення до неї і формулювання проблем та запитань для подальшого просування в інформаційному та діяльнісному полі.

5. Критерій співпраці – визначає рівень психологічної комфортності, демократичності і партнерства в процесі навчання, зокрема у системі «викладач–учень», рівень взаємної відповідальності за результати навчання.

6. Критерій результативності – визначає успіхи учнів у навчанні, міцність і глибину засвоєння навчального матеріалу; освоєння необхідних, відповідно до потреб слухачів, професійних та інших умінь і навичок (загальна і професійна компетентність) за умов раціональної витрати часу та зусиль; ступінь задоволення навчанням.

Наведені вище критерії не тільки визначають ефективність застосування сучасних технологій навчання, а й окреслюють нові можливості, пов'язані з підвищенням ефективності навчального процесу за рахунок посилення пізнавального інтересу та міжособистісної взаємодії шляхом зовнішнього діалогу в процесі засвоєння навчального матеріалу.

Для підвищення ефективності навчальної діяльності усе більшого значення набуває дистанційна форма навчання.

Аналіз публікацій, присвячених інтерактивності сучасних інформаційних технологій, показує, що дане поняття є предметом

для дискусій, особливо серед педагогів дистанційної форми навчання. Під інтерактивністю при цьому розуміють: звичайний доступ того, хто навчається, до сторінки тексту через веб-інтерфейс й отримання з неї певного навчального матеріалу; динамічну взаємодію того, хто навчається, і навчальної системи; характеристику модальності відповідей; функцію, що залежить від відповідей тих, хто навчається, їх змістовності та від якості забезпечення зворотнього зв'язку.

Така педагогічна взаємодія в комп'ютерному розвивальному середовищі дає можливість роботи з навчальними матеріалами і можливість спілкування із всіма учасниками навчального процесу на основі використання сучасних інформаційних технологій. Вона дозволяє зменшити відчуття ізоляції й анонімності, що виникають в процесі дистанційного навчання, які часто призводять до незадоволення, неякісного виконання завдань в режимі дистанційного навчання і, навіть, відмови від навчання за дистанційною формою.

Слід підкреслити роль викладача для реалізації інтерактивності в системі дистанційного навчання, необхідності розширення його основних функцій до таких, як: викладач-помічник, викладач-товариш по навчанню, викладач-підтримка і викладач-організатор.

Оскільки інтерактивність у системі дистанційного навчання, як правило, розглядається з двох точок зору – технічної (визначається відбором засобів взаємодії між тим, хто навчається, та викладачем, тим, хто навчається, і товаришами по навчанню, тим, хто навчається, та навчальними ресурсами) і педагогічної (визначає метод оцінювання знань, а також можливості щодо педагогічного впливу системи дистанційного навчання), то розробка інтерактивних засобів для дистанційного навчання повинна забезпечувати два аспекти: взаємодію з навчальними ресурсами та міжособистісну взаємодію.

Таким чином, інтерактивна технологія навчання забезпечує не просто механічну зміну одного метода іншим, а надає алгоритм логічного переходу за допомогою активних методів від одного етапу освітнього процесу до іншого з метою забезпечення його цілісності і якості. Отже, інтерактивна технологія навчання спрямована на цілеспрямоване й планомірне використання активних методів навчання і забезпечує їх гармонійне вбудовування у навчальний процес.